

Föreningssamverkan och IOP

Varför samverkan?

Den idéburna sektorn kan ha tre olika huvudroller i förhållande till offentlig sektor:

- Röstbärare
- Utförare
- Innovatör

Det finns många olika nivåer av samverkan och all samverkan måste inte sträva efter att bli ett partnerskap. Det kan också ha ett värde att ha en öppen dialog.

1. Information
2. Konsultation
3. Dialog
4. Samhandling
5. Partnerskap

Så bygger vi samverkan

1. Vi börjar i regel en samverkan med att lära känna varandras organisationer och prata förutsättningslöst om vilka behov och idéer på lösningar som vi ser för invånarnas bästa.
2. Så långt det är möjligt eftersträvar vi ett jämbördigt förhållande, där vi delar information och konsulterar varandra.
3. Om intresse finns har vi tätare kontakt och avstämningar mellan den idéburna organisationen och lämplig verksamhet inom socialförvaltningen.
4. Ur detta kan det uppstå gemensamma insatser, som leder till ett avtalat partnerskap.

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Ett idéburet offentligt partnerskap är till för att lösa samhällsutmaningar långsiktigt. De flesta avtal ligger på 3-5 år. Grunden för ett IOP-avtal är att en offentlig verksamhet och en eller flera idéburna organisationer kan mötas som jämbördiga parter, så långt det är möjligt.

- Partnerskapet ska bygga på ett gemensamt samverkansbehov där alla parter har ett gemensamt engagemang och ansvar för att uppnå det gemensamt formulerade målet.
- Det ska råda en ömsesidig samverkansrelation som bygger på tillit med syftet att uppnå ett visst samhälleligt mål, och inte på ett kommersiellt avtal. Parterna träffas och stämmer av kontinuerligt
- Parterna har en gemensam värdegrund. Målet eller målen som ska uppnås ska vara allmännyttiga, och en utgångspunkt är att det inte ska finnas några färdiga lösningar eller tjänster som kan köpas.
- Alla parter ska bidra med resurser till verksamheten. Det behöver inte handla om pengar utan den idéburna parten kan exempelvis bidra med ideellt arbete och den offentliga parten med lokaler eller administrativa resurser.

När är ett IOP lämpligt?

Vi kan se gemensam nytta och samverka med idéburna organisationer utan att det därmed är mest lämpligt med ett IOP-avtal.

- Ibland är ett föreningsbidrag att föredra, när den idéburna organisationens verksamhet är självgående och inte kräver aktiv och regelbunden samverkan med socialförvaltningen kring en specifik insats. Det kan vara både för att testa en ny insats och för att bedriva en verksamhet som kompletterar socialförvaltningens.
- Ett avtal där en idéburen organisation sköter driften av en verksamhet är egentligen inte heller något som är ett IOP-avtal. Då närmar vi oss i stället en upphandling av ett socialt företag. Ett IOP handlar om samhällsvärden och samverkan – inte i första hand om pengar och utförare av tjänster.
- Det finns ingen lagstiftning om IOP, utan vi får skriva avtal från fall till fall. Det får då inte vara i ett område som kräver upphandling – då ska det upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling.

Vad socialförvaltningen behöver göra

- Ett IOP-avtal innebär ett långsiktigt åtagande för socialförvaltningen som part. För att ingå ett avtal ska socialförvaltningen kunna skapa utrymme för att bidra med kompetens och resurser till det gemensamma målet. Vi lämnar inte över ett uppdrag till en annan part, vi löser det tillsammans, med en gemensam idé och gemensamma mål.
- Vi ska ha en gemensam plan för att följa upp och utvärdera arbetet och mäta effekter av insatsen. Det är samtidigt viktigt att utvärderingen bygger på tillit till alla parter och fokuserar på effekter för de invånare det berör och inte på att offentlig verksamhet ensidigt granskar den idéburna.
- Om insatsen behöver justeras under avtalets gång gör vi det via löpande dialog, där alla parter får vara beredda på att tillsätta den kompetens och de resurser som krävs för att insatsen ska ge önskad effekt.
- Vi ska också ha en långsiktig budgetplan för att kunna finansiera den gemensamma insatsen över tid. Har vi inte detta bör vi avvakta med att skriva ett IOP-avtal och i stället överväga föreningsbidrag eller upphandling.

Sammanfattning

Punkter vi behöver tänka på innan vi skriver ett IOP-avtal:

- Finns det en marknad?
- Undvik ”beställningar” av en tjänst, då blir det för likt en upphandling
- Det ska bygga på ett idéburet initiativ och ett behov vi identifierar gemensamt
- Det ska finnas en plan för budget och utrymme för att bidra med kompetens och resurser till det gemensamma målet
- Avtalet ska bygga på tillit – ej kontroll och sanktioner.

(Riktlinjerna bygger på material från nätverket Idéburen sektor Skåne: natverket.org)

HELSINGBORG

Utmaningar

- Budgetläget
- Stabil organisation med tydlighet och struktur
- Formeringsresan mot sociala tjänster och ny socialtjänstlag

Socialnämndens riktlinjer

Syftet med socialnämndens stöd är att:

- främja demokrati, utveckling och ett brett socialt engagemang i staden
- stödja invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället
- stimulera till nytänkande och utveckling av verksamheter som kompletterar och förstärker nämndens sociala tjänster
- främja insatser som har stort värde och erbjuder angeläget stöd till människor med särskilda behov

Prioriterad verksamhet

Prioritet ges verksamheter som bedriver förebyggande verksamhet och verkar för utvecklingen av sociala tjänster.

Utredningspunkter för bidrag

Socialnämnden prövar bidragsansökningar utifrån dessa riktlinjer samt utreder utifrån följande frågeställningar vilka också ligger till grund för beslut:

- Effekt. Vilken effekt ger verksamhetens innehåll i förhållande till nämndens uppdrag och inriktning?
- Värde. Hur många nås/påverkas av verksamheten och vilket förväntat värde skapas för Helsingborgare?
- Komplement. Hur kompletterar verksamheten socialnämndens arbete?
- Samverkan. Hur samverkar verksamheten med förvaltningen, andra föreningar och övriga staden?
- Ekonomi. Hur har verksamheten säkrat sin fortlevnad utifrån ett ekonomiskt perspektiv?

Socialnämndens uppdrag

Socialnämndens uppdrag är att möjliggöra för invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället

HELINGBORG

Socialnämndens inriktning

Vi vill arbeta för en trygg stad där vi tillsammans verkar för att barn och ungdomar ges bättre förutsättningar att lyckas i skolan genom ett tidigt, tillgängligt och effektivt stöd till dem och deras familjer.

Vi vill förflytta oss från en tung myndighetsutövande socialtjänst till mer tillgängliga sociala tjänster för invånarna när och var de vill.

Stödet till barn, unga och vuxna ska utvecklas genom invånarnas delaktighet och medskapande.

Mandatprogram

Ett ansvarstagande Helsingborg

Ett tryggt Helsingborg

Ett Helsingborg där alla som kan jobbar

Ett Helsingborg med god välfärd i livets alla stadier

Ett Helsingborg där livskvaliteten värnas

TREKLÖVERN

Program för mandatperioden

2023-2026

**Organiserad
brottslighet och
narkotika**

**Otrygga
offentliga platser**

**Unga som är i
eller riskerar
hamna i
kriminell livsstil**

**Väx dig stark i
stadens utsatta
områden**

HELSINGBORG

Ett tryggt Helsingborg

Unga som är i eller riskerar hamna i kriminell livsstil

Fokusområde: unga som är i eller riskerar att hamna i en kriminell livsstil

Samverkan är central.
En lyckad skolgång är avgörande.
Samverkan med civilsamhället behöver stärkas.

Initiativsområden bör kopplas till berörda aktörers verksamhetsplan, inriktning och mål som berör barn och unga.

**Stoppa
nyrekrytering
genom tidig
samverkan.**

**Kunskapshöjande
aktiviteter.**

**Gemensam modell för
tidig samverkan utifrån
individ.**

**Lokal samverkan i det
utsatta området utifrån
gällande lägesbild.**

*Vidareutveckla och
stärka samarbetet mellan
skola, socialtjänst och
polis för barnets bästa*

Gemensam samverkansmodell

Lokal samverkan i det utsatta området utifrån gällande lägesbild

Kunskapshöjande aktiviteter

Ett Helsingborg med god välfärd i livets alla stadier

Alla barn ska ha möjlighet att lyckas utifrån
sina egna förutsättningar

Skyddsnät

Föräldrastöd

Samverkan förskola, skola och socialtjänst

Stärkt föräldraskapsstöd

Föräldraskapsstöd är aktiviteter, insatser och verksamheter riktade till föräldrar och andra viktiga vuxna runt barnet för att stärka föräldrarna i deras roll och relationen mellan förälder och barn. Syftet med föräldraskapsstöd är att främja barns hälsa och utveckling, då ett gott samspel och förtroendefullt förhållande mellan föräldrar och barn är en viktig skyddsfaktor i barns och ungas liv. I dagsläget erbjuds en mängd olika aktiviteter i stadens regi.

Samverkanspartierna vill att arbetet utvecklas ytterligare och därför föreslås barn- och utbildningsnämnden att i samarbete med socialnämnden få i uppdrag att se över hur föräldrastödet i Helsingborg kan stärkas och knytas an till befintliga insatser som sker i staden. Arbetet ska involvera olika aktörer såväl internt i staden som civilsamhället och målgruppen. Uppdraget ska vara utfört och redovisat i nämnden senast den 31 december 2024

Ett Helsingborg med god välfärd i livets alla stadier

Stärka familjer i socioekonomiskt utsatta områden (Familjen läser)

Forskningen visar på vikten av barn och ungdomar klarar sin skolgång, det är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för ett framtida gott liv. Ett av samhällets starkaste skydd mot arbetslöshet och utanförskap är därför att säkerställa att barn klarar sina kunskapsmål. Socialförvaltningen har i sitt arbete identifierat behovet av att stödja barn till föräldrar som saknar eller har låga kunskaper inom läsning och skrivning. Ett projekt, kallat Familjen läser, har startats. Genom förberedande läsinlärning och grundläggande färdigheter i matematik rustas barnen, de får ett stärkt självförtroende och god tilltro till att lyckas i skolan. Genom att även involvera föräldrarna stärks även deras förutsättningar att kunna vara goda skolföräldrar och kunna stödja sina barns skolgång. Metoden har testats på några förskolor under en period med positivt resultat. För att kunna erbjudas till fler barn och föräldrar i den aktuella målgruppen behöver samverkan vidgas ytterligare med skol- och fritidsförvaltningens verksamheter.

Samverkanspartierna ser också goda möjligheter för projektet att ytterligare stärka familjer i socioekonomiskt utsatta områden, genom att samverka med exempelvis arbetsmarknadsförvaltningens Föräldrasvenska och Familjecentraler men även med aktörer i civilsamhället.

Ett Helsingborg med god välfärd i livets alla stadier

Uppdrag om närmare samverkan

Förebyggande och främjande insatser är avgörande för att nå fler barn och deras föräldrar tidigt och kunna erbjuda rätt stöd i rätt tid. Genom att nyttja varandras kompetenser och kunskaper kan förskolan och socialtjänsten tillsammans skapa större värde och bättre förutsättningar för barn än vad verksamheterna skapar på egen hand. För Samverkanspartierna är det viktigt att barn redan i förskolan får förberedande läsinlärning och grundläggande kunskaper i matematik. Vidare behöver deras föräldrar få kompetensstärkande insatser för att de ska förstå skolsystemet och hur de kan verka i det på bästa sätt för att fortsätta att stödja sina barn. Det är också viktigt att Socialtjänsten redan innan barnets skolstart kan arbeta förebyggande och stötta i barnfamiljer. Förskolor i socioekonomiskt utsatta områden möter ofta familjer med större utmaningar än vad andra förskolor gör. Områdena präglas ofta inte sällan av utanförskap och högre arbetslöshet, vilket även påverkar eleverna på skolorna i närområdet. Samverkanspartierna ser det därför som särskilt viktigt att det finns ett nära samarbete mellan förskolor, och socialtjänst, civilsamhället och andra relevanta aktörer i dessa områden. Genom att skapa goda förutsättningar för barns skolgång redan innan skolstart ges bättre förutsättningar för såväl barnen, deras familjer och staden i stort. Därför föreslås socialnämnden i samverkan med barn- och utbildningsnämnden att få i uppdrag att utreda hur socialtjänsten och förskolor kan bygga en nära och bred samverkan för att stötta barn och deras familjer i socioekonomiskt utsatta områden. Uppdraget ska vara utfört och redovisat i nämnden senast den 31 december 2024.

Socialnämndens mål kring närvaro/ problematiske frånvaro 2024

- Elevens närvaro ska öka under mandatperioden. Målet för 2024 är att andelen med mer än 15 procent frånvaro, så kallad hög frånvaro, ska minska med 20 procent hos dem som tar del av sociala tjänster

Elevens närvaro i skolan är avgörande för att nå goda kunskapsresultat och hög måluppfyllelse, vilket är angelägna skyddsfaktorer mot utanförskap och arbetslöshet. Andelen elever med hög frånvaro, det vill säga en frånvaro över 15 %, är hög i grundskolan. Därför är det viktigt att öka närvaron så att fler barn lyckas i skolan och därefter kan forma ett framtida självständigt och gott liv.

Målet att skolnärvaron ska öka är gemensamt med barn- och utbildningsnämnden och ska i nämnden utföras inom ramen för de sociala tjänsterna.

Infrastruktur

Lägesbild

Orsaksanalys

Aktivitetsplan

